

Przygotowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko
dla szóstej *aktualizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków
komunalnych*

Zadanie: raport metodologiczny, harmonogram prac

Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Gliwice, październik 2020 r.

Skład autorski

Historia zmian:

Wersja	Data	Autor	Zakres zmian
0.01	12.10.2020 r.	Magdalena Dołęga Agnieszka Hobot	
0.02	19.10.2020 r.	Magdalena Dołęga Agnieszka Hobot	Wprowadzenie korekt w dokumencie zgodnie z uwagami Zamawiającego

Autor	Podpis
Magdalena Dołęga Agnieszka Hobot	

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	4
2.	Koncepcja realizacji sooś.....	4
2.1.	Zakres prognozy	4
2.2.	Metodologia opracowania prognozy	8
2.3.	Organizacja konsultacji społecznych.....	11
2.4.	Ostateczna wersja prognozy	12
3.	Zidentyfikowane podstawowe obszary problemowe	12
4.	Harmonogram prac.....	14

1. Wprowadzenie

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko (sooś) obejmuje realizację prognozy oddziaływania na środowisko, której celem jest zdiagnozowanie skutków wdrożenia zapisów dokumentu ocenianego w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska, w tym wpływu na zdrowie ludzi. W myśl zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2020 r. poz. 283, zwana dalej ustawą ooś) procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagana jest dla realizacji projektów polityk, strategii, planów, programów w dziedzinie m.in. gospodarki wodnej, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym, dla projektu szóstej aktualizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK) niezbędne jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Dokument KPOŚK jest podstawowym instrumentem pozwalającym na wdrożenie zapisów dyrektywy 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. Należy podkreślić, iż celem KPOŚK jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, co powinno sprzyjać ochronie środowiska wodnego oraz elementów środowiska naturalnego powiązanych ze środowiskiem wodnym, przed niekorzystnymi oddziaływaniami wprowadzania do środowiska ścieków nieoczyszczonych. KPOŚK zatwierdzony został przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r.

Dokument KPOŚK podlega aktualizacji i obecnie w ramach procedury strategicznej oceniana będzie jego szósta aktualizacja (VI AKPOŚK). W projekcie VI AKPOŚK zawarto inwestycje, których realizacja sprzyjać będzie wypełnianiu wymogów dyrektywy 91/271/EWG, z dziewięciu kategorii:

- budowa zbiorczych sieci kanalizacyjnych,
- modernizacja zbiorczych sieci kanalizacyjnych,
- budowa nowej oczyszczalni (BN),
- istniejąca oczyszczalnia, która spełnia wymagania dotyczące przepustowości, lecz wymaga modernizacji ze względu na jakość odprowadzanych ścieków (M),
- istniejąca oczyszczalnia, która wymaga rozbudowy ze względu na przepustowość (R),
- istniejąca oczyszczalnia, która wymaga zarówno rozbudowy ze względu na przepustowość, jak i modernizacji (RM),
- modernizacja tylko w zakresie części osadowej oczyszczalni (MO),
- likwidacja oczyszczalni ścieków (L),
- budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków.

2. Koncepcja realizacji sooś

2.1. Zakres prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko powinna odpowiadać wymaganiom zawartym w art. 51 i 52 ustawy ooś oraz wskazaniom opisanym w Szczegółowym Opisie Przedmiotu Zamówienia (SOPZ) dla umowy nr BBFIII.320u.70.2020/1472 z dnia 6.10.2020 r.

Zgodnie z art. 51 ust. 2, art. 52 ust. 1, 2 ustawy ooś, prognoza dla projektu VI AKPOŚK będzie:

- zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- zawierać informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- zawierać streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- określać, analizować i oceniać cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- przedstawiać rozwiązania alternatywne ¹ do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy (biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, oraz integralność tego obszaru).

¹ w myśl art. 5 dyrektywy SEA (dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko) prognoza powinna zawierać rozsądne rozwiązania alternatywne uwzględniające cele i geograficzny zasięg projektu

Informacje zawarte w dokumencie prognozy zostaną dostosowane do zakresu i stopnia szczegółowości projektu VI AKPOŚK.

W prognozie dla projektu VI AKPOŚK uwzględnione zostaną wskazania zawarte w SOPZ, w tym:

- określenie kluczowych źródeł oddziaływań oraz sposoby eliminacji lub ograniczania negatywnych skutków dla środowiska, które mogą wystąpić zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji inwestycji;
- opracowanie map uwzględniających inwestycje dot. oczyszczalni, które ewentualnie mogą powodować kolizje z obszarami Natura 2000;
- analiza dokumentów strategicznych (Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 r.; Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej; Europejski Zielony Ład; Agenda ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej, Siódmy ogólny unijny program działań w zakresie środowiska do 2020 r. „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety”; Unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.; Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem Działań; Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030; Strategia postępowania z komunalnymi osadami ściekowymi na lata 2019 -2022, koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030; plany zagospodarowania przestrzennego województw, plany gospodarowania wodami; Aktualizacja Programu wodno - środowiskowego kraju, Krajowy plan gospodarki odpadami 2022);
- analiza wykonanych prognoz oddziaływania na środowisko dla ww. dokumentów, jak również sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno - Społecznego i Komitetu Regionów, Dziewiąte sprawozdanie na temat statusu wdrożenia i programów wykonania dyrektywy Rady 91/271/EWG dot. oczyszczania ścieków komunalnych, COM (2017) 749 final (z załącznikami), Dziesiąte sprawozdanie na temat statusu wdrożenia i programów wykonania (wymagane na mocy art. 17 dyrektywy Rady 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych) COM/2020/492 final oraz dokumentu Komisji Europejskiej - Evaluation of the Urban Waste Water Treatment Directive, SWD(2019) 700 final (Part 1-2 oraz Executive summary of the evaluation);
- analiza aktów prawa powiązanych z tematyką wykonywanej prognozy.

Zgodnie z ustawą ooś dokonano uzgodnień dot. zakresu i stopnia szczegółowości informacji, jakie powinna zawierać prognoza ooś dla VI AKPOŚK, z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (GDOŚ) (znak: DOOŚ-TSOOŚ.411.14.2020.BW), oraz z Głównym Inspektorem Sanitarnym (GIS) (znak: HŚ.EX.530.11.2020.MZ). Zgodnie z ww. uzgodnieniami:

- prognoza będzie uwzględniać zapisy art. 51 ust. 2 ustawy ooś, wg kolejności wskazanej w ustawie;
- prognoza będzie odnosić się do pełnej wersji projektowanego dokumentu;
- w dokumencie uwzględniona zostanie analiza dokumentów strategicznych z zakresu gospodarki wodnej i odpadowej oraz wykonanych dla nich prognoz;
- wykonana zostanie analiza oddziaływań skumulowanych;

- przy analizach uwzględnione zostaną wytyczne KE w zakresie uwzględniania problematyki zmian klimatu i różnorodności biologicznej;
- w prognozie dokonana zostanie analiza oddziaływań na stan i funkcjonowanie obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- w prognozie wykonana zostanie analiza wpływu na różnorodność biologiczną, rozwój korytarzy ekologicznych, oraz określone zostanie oddziaływanie na cele środowiskowe jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych oraz ekosystemy zależne od wód;
- w dokumencie zostanie wykonana analiza rozwiązań alternatywnych, z uwzględnieniem charakteru ocenianego dokumentu i stopnia szczegółowości posiadanych danych;
- w prognozie opisana zostanie metodyka monitoringu skutków wynikających z realizacji VI AKPOŚK;
- przy analizach uwzględnione zostaną uwagi/opinie, wskazania GDOŚ oraz GIS do prognoz wykonanych dla poprzednich aktualizacji KPOŚK;
- prowadzone analizy dotyczyć będą również oceny wpływu na stan zdrowia ludzi, w tym w zakresie narażenia na hałas (zachowania dopuszczalnych poziomów na terenach chronionych akustycznie), wibracje, pola elektromagnetyczne, emisje zanieczyszczeń do powietrza, (poziomów niektórych substancji w powietrzu, zapewnienia odpowiednich standardów jakości powietrza atmosferycznego), odorów, ewentualnego zajęcia terenów rekreacyjnych;
- wykonana ocena odnosić się będzie również do wpływu na ludzi w aspekcie zagrożeń dla ujęć i źródeł wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z uwzględnieniem obszarów stref ochronnych tych ujęć, zagrożenia dla wód podziemnych (zwłaszcza GZWP);
- przeanalizowane zostaną oddziaływania minimalizujące, ograniczające wpływ wynikający z realizacji VI AKPOŚK, w tym na zdrowie, warunki i jakość życia ludzi.

Dodatkowo GIS wskazał, iż w prognozie należy ocenić metody unieszkodliwiania i zagospodarowania osadów ściekowych oraz skutki awaryjnego zrzutu ścieków do wód powierzchniowych z uwzględnieniem zagrożenia dla powierzchniowych ujęć wody do spożycia i sposobów zapewnienia jej dostaw do odbiorców. Należy dokonać oceny wpływu na stan zdrowia ludzi w aspekcie interakcji i wzajemnych zależności w odniesieniu do składowisk odpadów.

2.2. Metodologia opracowania prognozy

Autorzy przy opracowaniu prognozy bazować będą na dotychczasowym doświadczeniu w zakresie analiz stanu środowiska naturalnego i oceny wpływu zapisów dokumentów o charakterze strategicznym. Wykorzystywana będzie metoda polegająca na identyfikowaniu celów analizowanego dokumentu, skutków jego realizacji i weryfikacji czy kwestie środowiskowe zostały odpowiednio w nim ujęte. Bez dogłębnej analizy każdej pojedynczej inwestycji (oceny takie prowadzone są na etapie pozyskiwania stosowanych decyzji administracyjnych). Opracowanie prognozy opierać się będzie na wykonaniu kilku etapów prac, które pozwolą na przygotowanie dokumentacji zgodnej z wymogami ustawowymi, wskazaniami GDOŚ i GIŚ oraz SOPZ.

Etap I

W pierwszym etapie przygotowania prognozy przeanalizowana zostanie treść projektu VI AKPOŚK, skupiając się na charakterze planowanych zadań inwestycyjnych. Dokonana zostanie analiza dokumentów udostępnionych na potrzeby opracowania prognozy dla projektu VI AKPOŚK (projekt z dnia 21.08.2020r. VI AKPOŚK wraz za załącznikiem). Będzie to również etap analizy dokumentów strategicznych na poziomie unijnym, krajowym powiązanych z opracowywanym projektem. Zostaną uwzględnione zarówno dokumenty strategiczne krajowe oraz wspólnotowe odnoszące się bezpośrednio do ochrony środowiska, ochrony przyrody czy zdrowia ludzi, jak i zawierające ustalenia dotyczące zrównoważonego rozwoju w Polsce i całej Unii Europejskiej. Zespół autorski po przeanalizowaniu stanowiska GDOŚ i GIS dotyczącego zakresu oraz stopnia szczegółowości niniejszej prognozy zgromadzi odpowiednio dane i dostosuje poziom analizy w celu wypełnienia wskazań ww. organów.

W efekcie tego etapu prac, powstanie pierwsza część projektu prognozy, obejmująca następujące elementy:

- **ZAKRES PROJEKTU VI AKPOŚK ORAZ OCENA ZGODNOŚCI Z CELAMI UZGODNIONYMI W INNYCH DOKUMENTACH**
 - Zakres i cel dokumentu
 - Ocena powiązań VI AKPOŚK z dokumentami strategicznymi i planistycznymi szczebla unijnego, międzynarodowego, krajowego, w tym cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu
- **PODSTAWA OPRACOWANIA PROGNOZY**
 - Podstawa opracowania i cel prognozy
 - Zakres prognozy
 - Metoda opracowania prognozy
- **METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU I CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA**

Etap II

W ramach tej części prac, nastąpi analiza zgromadzonych materiałów dotyczących aktualnego stanu poszczególnych elementów środowiska i wykonana zostanie charakterystyka stanu środowiska.

W prognozie uwzględniane będą dane za rok 2019 (informacje Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego). W sytuacji, kiedy dla danego analizowanego komponentu środowiska nie będą dostępne informacje za rok 2019 – wykorzystywane będą najnowsze dostępne charakterystyki umożliwiające analizę danego elementu środowiska.

Ocena aktualnego stanu środowiska, w zakresie elementów środowiska: wody powierzchniowe, wody podziemne, jakość powietrza, zostanie oparta o raporty stanu środowiska, wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska oraz dane statystyczne.

W prognozie charakterystyka jednolitych części wód (jcw) przedstawiona zostanie z uwzględnieniem podziału na jcw obowiązującym obecnie tj. na cykl planistyczny 2016-2021, jak również przeanalizowane zostaną aktualnie obowiązujące cele środowiskowe wskazane w rozporządzeniach w sprawie planów gospodarowania wodami².

Podstawą oceny aktualnego stanu środowiska przyrodniczego i analizy poszczególnych form ochrony przyrody będą dane oraz informacje udostępnione przez GDOŚ³. Przeanalizowane zostaną wyniki monitoringu dla siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt dostępne na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska⁴, jak również dane Głównego Urzędu Statystycznego (GUS)⁵ oraz informacje z Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020⁶. Opis roślinności obszaru objętego analizami powstanie w oparciu o regionalizację geobotaniczną Polski⁷.

Dane statystyczne (GUS) wykorzystywane będą zarówno do analizy jak i opisu w zakresie charakterystyki ludności, jak również opisu stanu środowiska przyrodniczego. Przy charakterystyce zabytków wykorzystane zostaną dane dostępne na stronie Narodowego Instytutu Dziedzictwa⁸. Podział fizycznogeograficzny kraju (zaktualizowany w roku 2018), wyniki projektu Corine Land Cover (CLC) 2018, Version 20⁹ oraz warstwy typów gleb - FAO Digital Soil Map of the World (DSMW)¹⁰, stanowiąc będą podstawę opracowania w zakresie charakterystyki elementów środowiska: rzeźba terenu, powierzchnia ziemi oraz gleby.

Rozdział obejmujący charakterystykę zasobów naturalnych opracowany zostanie na podstawie danych z portalu MIDA¹¹ zarządzanego przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy. Wykorzystując różnorodne źródła danych opracowana, zostanie część prognozy obejmująca opis aktualnego stanu środowiska z uwzględnieniem podziału na poszczególne komponenty środowiska z odniesieniem się do zmian i zagrożeń tych elementów środowiska, na które realizacja

² rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy w Polsce: Dz.U. 2016 poz. 1911; Dz.U. 2016 poz. 1967; Dz.U. 2016 poz. 1919; Dz.U. 2016 poz. 1929; Dz.U. 2016 poz. 1918; Dz.U. 2016 poz. 1818; Dz.U. 2016 poz. 1917; Dz.U. 2016 poz. 1915; Dz.U. 2016 poz. 1914; Dz.U. 2016 poz. 1959

³ Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska: <https://www.gdos.gov.pl/dane-i-metadane> - aktualne na 10.2020 r.

⁴ Główny Inspektorat Ochrony Środowiska: <http://siedliska.gios.gov.pl/> - aktualne na 10.2020 r.

⁵ Ochrona środowiska 2019, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, 2019 r.

⁶ Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020 (M. P. z 2015 r., poz. 1207)

⁷ „Matuszkiewicz J.M.” Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski”, PAN, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Prace geograficzne nr 158, Wrocław, Warszawa, Kraków, 1993 r.

⁸ Narodowy Instytut Dziedzictwa: <https://www.nid.pl/> – aktualne na 10.2020 r.

⁹ Corine Land Cover: <https://land.copernicus.eu/pan-european/corine-land-cover> - aktualne na 10.2020 r.

¹⁰ opracowanej przez FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations)

¹¹ Centralna Baza Danych Geologicznych (warstwy shp): <http://geoportal.pgi.gov.pl> - aktualna na 10.2020 r.

projektowanego dokumentu może mieć istotny wpływ. Do zobrazowania wyników przeprowadzonych analiz, wykorzystywane będą techniki systemów informacji przestrzennej GIS.

W efekcie tego etapu prac powstanie druga część projektu prognozy obejmująca następujące punkty:

– **UWARUNKOWANIA REALIZACJI ANALIZOWANEGO DOKUMENTU**

- Aktualny stan środowiska, potencjalne problemy istotne z punktu widzenia realizacji dokumentu:
 - Położenie i rzeźba terenu
 - Powierzchnia ziemi i gleby
 - Wody powierzchniowe
 - Wody podziemne
 - Aktualny stan powietrza
 - Klimat
 - Krajobraz
 - Zasoby naturalne
 - Różnorodność biologiczna, flora i fauna, korytarze ekologiczne, formy ochrony przyrody
- Ludzie, w tym jakość życia i zdrowia, dobra materialne
- Zabytki
- Potencjalne zmiany aktualnego stanu środowiska w przypadku braku realizacji VI AKPOŚK
- Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, zwłaszcza dotyczące obszarów chronionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Etap III

Ostatni etap opracowania prognozy obejmował będzie przeprowadzenie analiz wpływu działań zwartych w projekcie VI AKPOŚK na poszczególne elementy środowiska.

Ocena wpływu przeprowadzona zostanie dla kategorii zidentyfikowanych inwestycji z uwzględnieniem charakteru oddziaływania. W odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska szczególną uwagę zostaną objęte kategorie inwestycji mogące mieć największy wpływ na środowisko naturalne i cele środowiskowe istotne z punktu widzenia realizacji dokumentu. W przypadku tych kategorii ocena zostanie przeprowadzona w sposób umożliwiający jak najpełniejszą identyfikację potencjalnych oddziaływań wynikających z realizacji i późniejszej eksploatacji tych inwestycji. Ocena wpływu dostosowana zostanie do charakteru zadań inwestycyjnych. Uwzględniona zostanie analiza możliwości wystąpienia kolizji inwestycji z obszarami chronionymi. W ramach prognozy dokonana także zostanie analiza możliwości wystąpienia oddziaływań skumulowanych oraz oddziaływań transgranicznych, przy rozpatrzeniu zasięgu i charakteru oddziaływań. W przypadku zidentyfikowania możliwości wystąpienia oddziaływań negatywnych zaproponowane zostaną działania mające na celu ograniczenie i minimalizację tychże wpływów, jak również dokonana zostanie analiza możliwych rozwiązań alternatywnych. Ostatnim elementem przeprowadzonych ocen będzie sformułowanie wynikających z nich wniosków.

W efekcie ostatniego etapu prac powstanie kolejna część projektu prognozy obejmująca następujący zakres:

- **POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIA TRANSGRANICZNE**
- **POTENCJALNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU REALIZACJI VI AKPOŚK, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, STAŁE, CHWILOWE, KRÓTKO-, ŚREDNIO-, DŁUGOTERMINOWE, POZYTYWNE, NEGATYWNE**
 - Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby
 - Wpływ na wody powierzchniowe
 - Wpływ na wody podziemne
 - Wpływ na klimat i powietrze
 - Wpływ na krajobraz
 - Wpływ na zasoby naturalne
 - Wpływ na różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, obszary chronione
 - Wpływ na ludzi i dobra materialne
 - Wpływ na zabytki
 - Oddziaływania skumulowane
- **PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI VI AKPOŚK, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚCI TYCH OBSZARÓW**
- **PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU, ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU**
- **PODSUMOWANIE**

Ostatnim elementem prognozy będzie przygotowanie **Streszczenia** w języku niespecjalistycznym.

2.3. Organizacja konsultacji społecznych

Konsultacje społeczne opracowanych dokumentów, **trwające 21 dni** (art. 39 ust. 1 pkt 4 ustawy ooś), będą kolejnym zadaniem mającym wpływ na ostateczny wynik procesu ooś. Proponuje się umożliwienie zainteresowanym stronom, w sposób zwyczajowo przyjęty, składanie uwag i wniosków do prognozy oraz projektu VI AKPOŚK, w następujący sposób:

- poprzez przesłanie informacji na adres e-mail (specjalnie utworzony do tego celu);
- pisemnie przesyłając na adres pocztowy ministra właściwego ds. gospodarki wodnej;
- ustnie lub pisemnie do protokołu w siedzibie ministra właściwego ds. gospodarki wodnej.

Dodatkowo zostanie przygotowane i opublikowane ogłoszenie w prasie ogólnopolskiej – podanie do publicznej wiadomości możliwości zgłaszania uwag w procesie konsultacji społecznych – proponuje się **dziennik Rzeczpospolita**.

Istotnym elementem procesu konsultacyjnego będzie udział wszystkich podmiotów wskazanych w projekcie VI AKPOŚK poprzez spotkania konsultacyjne w formie wideokonferencji. Planuje się zorganizowanie 8 wideokonferencji, każda dla maksymalnie 200 uczestników/aglomeracji. Wykonawca opracuje listy podmiotów, które będą uczestniczyć w danym spotkaniu i uzgodni je

z Zamawiającym, wykluczy to możliwości powtórzenia udziału danej aglomeracji w kolejnym spotkaniu. Proponowane rozwiązania techniczne:

- spotkania konsultacyjne odbędą się w formie on-line. Po zarejestrowaniu się uczestnicy otrzymają automatyczną odpowiedź o otrzymaniu zgłoszenia. Po zakończeniu procesu rejestracji zostanie wysłany do uczestników e-mail z potwierdzeniem udziału w spotkaniu oraz linkiem do spotkania on-line;
- dodatkowo zostanie przygotowana dedykowana grafika do zaproszeń na spotkania, zapewniona obsługa techniczna spotkań, a po każdym spotkaniu przygotowana rzeczywista lista uczestników.

Po zakończonych konsultacjach społecznych oraz otrzymaniu z GDOŚ i GIS opinii (co powinno nastąpić nie później niż po 30 dniach od przekazania), możliwe będzie opracowanie tabeli rozbieżności wraz z propozycją rozpatrzenia każdej zgłoszonej uwagi, a następnie uzgodnienie jej z Zamawiającym.

2.4. Ostateczna wersja prognozy

Ostatnim zadaniem projektowym będzie opracowanie ostatecznej wersji prognozy, w której zostaną wzięte pod uwagę wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych oraz opinie GDOŚ i GIS zgodnie z wcześniej uzgodnionym z Zamawiającym sposobem ich rozpatrzenia. Dodatkowo niezbędne będzie opracowanie przez Wykonawcę uzasadnienia i podsumowania – art. 42 ust. 2 oraz art. 55 ust. 3 ustawy ooś. Zgodnie z art. 43 ustawy ooś, zakończenie procedury sooś nastąpi po opublikowaniu zatwierdzonych przez Zamawiającego dokumentów.

Wszystkie powyższe uwarunkowania, wraz z sekwencją zdarzeń, zostały również wzięte pod uwagę w przedstawionym harmonogramie prac (Załącznik nr 1).

Zidentyfikowane zadania, w ramach procedury sooś dla IV AKPOŚK, nie uwzględniają konieczności przeprowadzenia procedury transgranicznej. Wykonawca na potrzeby niniejszego zadania dokonał analizy zapisów dyrektywnych, oceny tych zapisów oraz działań przewidzianych do realizacji zawartych w ocenianym dokumencie – należy założyć, z uwagi na charakter planowanych inwestycji nie wystąpi oddziaływanie, które mogłyby stanowić podstawę do przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko. Podobne wnioski wyciągnięto przy ocenie poprzednich aktualizacji KPOŚK (przy znacznie większej skali inwestycji), do czego żaden z organów opiniujących nie wniósł uwag.

3. Zidentyfikowane podstawowe obszary problemowe

Zakres prognozy:

- wskazanie rozwiązań alternatywnych – zgodnie ze wskazaniem GDOŚ należy przeprowadzić dogłębną analizę rozwiązań alternatywnych – dogłębne analizy rozwiązań alternatywnych przeprowadzane są w głównej mierze na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowanych, kiedy znane są rozwiązania projektowe. Na etapie opracowania prognozy również zgodnie z zaleceniem GDOŚ, w tym zapisami ustawy ooś, prognoza powinna zostać dostosowana stopniem szczegółowości do stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Zatem przy opracowaniu prognozy należałoby prowadzić analizy, uwzględniając

charakter dokumentu strategicznego i analizy dostosować do tego stopnia szczegółowości, bez prowadzenia dogłębnych analiz poszczególnych inwestycji.

- wątpliwość dotycząca liczby/zakresu inwestycji przewidzianych do realizacji w ramach VI AKPOŚK, będących podstawą oceny wpływu wykonywanej w ramach projektu prognozy - liczba inwestycji w zakresie budowy oczyszczalni ścieków i planowanych prac na istniejących oczyszczalniach jest różna w ramach podsumowania samego opracowania VI AKPOŚK oraz inwestycji w załączniku nr 1_SOPZ_Z_1_AKPOŚK do SIWZ. Wątpliwość zostanie wyjaśniona z Zamawiającym.
- wątpliwości dotyczące liczby/ zakresu inwestycji mogą się pojawić podczas konsultacji społecznych i zgłaszania przez aglomeracje poprawek i nowych działań do projektu aktualizacji.

Przeprowadzenie konsultacji społecznych:

- na etapie prowadzenia konsultacji społecznych wymagane jest uzyskanie potwierdzenia poprawności przyjętych w VI AKPOŚK danych i inwestycji od każdej aglomeracji. Podczas konsultacji zapisów VI AKPOŚK mogą pojawić się propozycje zmian, które wymagać będą dłuższych konsultacji niż te przewidziane ustawowo.
- na etapie prowadzenia konsultacji społecznych istnieje ryzyko otrzymania dużej ilości zgłoszonych uwag/ mogących się wzajemnie wykluczać.

4. Harmonogram prac

Wykonawca podczas realizacji zadania będzie wykorzystywał technikę planowania opartą na metodyce PRINCE 2. Dzięki takiemu podejściu wszystkie etapy realizacji zadania będą właściwie zdefiniowane, a role w nim odpowiednio przypisane. Jednym z narzędzi zarządzania zadaniem będzie opracowany przez Wykonawcę oraz przedstawiony Zamawiającemu – szczegółowy harmonogram prac niezbędnych do przeprowadzenia procedury w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla VI AKPOŚK. Opracowany harmonogram uwzględni wszystkie postanowienia SOPZ. Harmonogram został sporządzony w programie MS Project, w formie wykresu Gantta.

W ramach przygotowania harmonogramu zostały wykonane następujące czynności: określono kolejność działań; oceniono dostępność zasobów; dokonano podziału zasobów; wyrównano dostępność zasobów; uzgodniono punkty kontrolne; zdefiniowano kamienie milowe; skalkulowano sumy potrzebnych zasobów i kosztów; zaprezentowano harmonogram w ramach niniejszego zadania (Załącznik nr 1).

Cele, jakie będzie spełniał przygotowany harmonogram, podczas realizacji zadania, to przede wszystkim: aktualna informacja o realizacji prac w zadaniu; stałe monitorowanie postępów prac; identyfikacja ryzyka przesunięcia terminów na wczesnym etapie pozwalająca na podjęcie działań zaradczych. Istotnym elementem podczas prac z harmonogramem, zmniejszającym ryzyko terminowe, jest stałe monitorowanie zakończenia poszczególnych zadań, czyli tzw. kamieni milowych, gdyż ewentualne opóźnienie wyznaczonych dla nich terminów może skutkować opóźnieniem realizacji całego zadania. Kluczowym wyzwaniem podczas realizacji zadania, zwłaszcza dla zadań związanych z ankietyzacją podmiotów oraz opracowaniem projektu prognozy ooś będzie optymalizacja wykorzystania zasobów dla właściwego (sekwencyjnego) zachowania zależności pomiędzy zadaniami. Zarządzanie harmonogramem w zadaniu będzie odbywało się z wykorzystaniem następujących technik:

- przedstawienie szczegółowego harmonogramu całości zamówienia (bazowego), który będzie stanowił odniesienie do szacowania odchyleń terminowych w zadaniu;
- śledzenie ścieżki krytycznej - ścieżka krytyczna to ciąg wybranych i powiązanych zadań, dla którego opóźnienie któregośkolwiek z zadań wpłynie na opóźnienie zakończenia całego zadania;
- monitorowanie osiągnięcia kamieni milowych (zdarzenie w harmonogramie, które podsumowuje określony newralgiczny punkt, bądź daną fazę (np. zadanie).

W harmonogramie uwzględniono wymagania SIWZ w zakresie terminów realizacji poszczególnych etapów, jednakże proponując skrócenie czasu trwania niektórych z nich, zwłaszcza dotyczących etapu 1 – taki zabieg jest celowy, umożliwi terminowe wykonanie pozostałych etapów.

Okresowa i skuteczna wymiana informacji w zakresie monitorowania postępu realizacji umowy zostanie zapewniona poprzez system raportowania oraz przekazywanie informacji w ramach spotkań z Zamawiającym. Dla zapewnienia sprawnej i skutecznej wymiany informacji Wykonawca będzie przekazywał Zamawiającemu sprawozdania wg opracowanego na potrzeby zadania wzorca sprawozdania, z częstotliwością raz w miesiącu (do 5-go dnia kolejnego miesiąca). Sprawozdania będą obejmować informacje o pracach realizowanych w danym okresie sprawozdawczym, jak również o pozyskanych danych, zdiagnozowanych problemach i podjętych działaniach w celu ich rozwiązania. Na wniosek Zamawiającego, Wykonawca doprecyzuje informacje zawarte w przygotowanych sprawozdaniach. Opcjonalnie, na wniosek Zamawiającego, Wykonawca przygotowuje sprawozdanie na zadany temat dotyczący realizacji zamówienia.

Dodatkowo Wykonawca przekazywał będzie zgodnie z harmonogramem prac pakiety danych zawierające wyniki pracy. Do tego celu Wykonawca udostępnił Zamawiającemu dostęp do serwera z danymi.